

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA
FACULTATEA DREPT
INSTITUT CERCETĂRI ÎN DOMENIUL
PROTECȚIEI DREPTURILOR OMULUI

REGULAMENT

PRIVIND ELABORAREA TEZELOR

LA CICLUL II „MASTERAT”

Metodă de elaborare,
reguli de perfectare,
procedură de susținere

— *Ediția a II-a, revăzută și completată* —

Chișinău — 2012

AUTORI:

conf. univ., dr. **Vitalie GAMURARI**;

dr. **Natalia OSOIANU**;

ms. **Feodor BRIA**

RECENZENT: prof. univ., dr. hab. **Victor POPA**

Recomandată spre publicare de către Senatul Universității Libere Internaționale din Moldova (proces verbal nr. 11 din 30.06.2010)

Regulamentul conține recomandări metodice și practice referitor la elaborarea și susținerea tezelor de master la Facultatea Drept.

Regulamentul are drept scop dezvoltarea la masteranzi a capacităților de cercetare științifică, cercetare și selectare a actelor normative, inclusiv naționale și internaționale, a literaturii științifice din domeniul jurisprudenței.

Este preconizat masteranzilor Facultății Drept, ULIM, ce elaborează teza în cadrul programelor de masterat „Drept internațional și instituțional”; „Instituții de drept privat”; „Științe penale și criminalistică”; „Instituții și structuri de drept constituțional și drept administrativ“.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții**Gamurari, Vitalie**

Metodă de elaborare, reguli de perfectare, procedură de susținere : Regulament privind elab. tz. la ciclul 2 "masterat / Vitalie Gamurari, Natalia Osoianu, Feodor Bria ; Univ. Liberă Intern. din Moldova, Fac. Drept, Inst. Cercetări în Domeniul Protecției Drepturilor Omului. — Ed. a 2-a, revăz. și compl. — Ch. : Notograf Prim, 2012. — 32 p.

70 ex.

ISBN 978-9975-4339-3-8.

378.2

G 17

INTRODUCERE

Procesul de elaborare și susținere a tezei de master reprezintă o formă a activității de cercetare individuală, ce reflectă nivelul de pregătire profesională a juristului, inclusiv capacitățile acestuia de cercetător științific.

Obiectivele tezei de master constau în determinarea nivelului de cunoștințe acumulate pe parcursul anilor de studii, capacitatea de studiere a literaturii în domeniul respectiv, compararea conceptelor științifice, inclusiv aplicarea lor în practică, determinarea lacunelor în reglementarea normativă, formularea propriilor concluzii și propuneri.

Teza de master, în conformitate cu Planul de învățământ al Universității Libere Internaționale din Moldova, conformat Procesului de la Bologna, este elaborată la ciclul II masterat, reprezentând etapa finală a programului de masterat.

Teza de masterat poate, după caz, reprezenta o continuare a temei abordate în teza de licență.

Elaborarea tezei de masterat reprezintă, după cum a fost menționat mai sus, o prelungire a ciclului I licență ce include studiul individual aprofundat a materialului teoretic într-un domeniu concret, cu examinarea actelor normative naționale și internaționale în domeniul respectiv, analiza practicii și aplicării acesteia, precum și formularea propunerilor privind perfecționarea reglementării juridice a diverselor categorii de relații sociale.

Fiind și o formă de control, teza de master reflectă nivelul de acumulare de către masterand a cunoștințelor atât în domeniul dreptului în general, cât și în domeniul abordat în lucrare, acumulează deprinderi să opereze cu literatura științifică, actele normative, să generalizeze și să analizeze materialele practicii, să determine problemele cu care se confruntă reglementarea legislativă și să găsească căile de soluționare ale acestora.

Teza de master este o lucrare creativă, care are drept obiectiv demonstrarea capacităților masterandului de a analiza și a concluziona analitic, de a efectua cercetări științifice, de a analiza și de a aprecia în mod critic opiniile și pozițiile altor juriști, de a-și argumenta propria poziție.

Fiind un studiu de sine stătător, conținutul tezei de master trebuie să demonstreze nivelul gnoseologic (metodologic) al masterandului, capaci-

tatea lui de a aplica corect, la timp și creativ metodele științifice generale și speciale acumulate pe parcursul studiilor, de a opera cu fapte determinate în baza acestora, precum de a formula concluzii bine argumentate.

Criteriul științific în teza de master trebuie să persiste nu doar în conținut, ci și în formă. Perfecerea tezei de master trebuie să corespundă unor reguli strict determinate, care totodată nu lipsesc masterandului de libertatea academică, care constituie unul din pilonii tradițiilor învățământului european.

La elaborarea și susținerea tezei de master sunt admiși masteranzii care au îndeplinit integral Planul de învățământ și au susținut examenele curente.

Teza de master este elaborată sub îndrumarea conducătorului științific. Alegerea temei tezei de master are loc în termenii planificați în programele de lucru ale catedrelor și ale secțiilor ICDPDO. Tema tezei de master este coordonată cu șeful de catedră și introdusă în procesul verbal al ședinței catedrei, acceptată de Serviciul Control Proces Educațional și este confirmată prin ordinul emis. În cazul nerespectării procedurii, masterandul nu este admis spre susținere. Ca excepție, tema tezei poate fi aleasă și acceptată ulterior (dar nu mai târziu de șase luni până la începutul sesiunii examenelor de master) și urmează a fi anexată la ordinul respectiv.

Elaborarea tezei de master, perfectarea, precum și susținerea ei are loc concomitent cu practica de producție, în cadrul căreia are loc acumularea, generalizarea și analiza materialelor practicii, elucidarea problemelor ce țin de reglementarea juridică, luându-se în considerație specificul instituției în cadrul căreia masterandul își petrece practica.

Teza de master, elaborată în conformitate cu cerințele fixate, cu condiția prezenței avizului pozitiv al conducătorului științific, care confirmă posibilitatea admiterii ei spre susținere, este prezentată la catedră în termenii fixați.

Următoarea etapă este susținerea prealabilă în termenii fixați de catedra de profil. Spre susținerea prealabilă teza de master este admisă cu condiția prezenței avizului pozitiv al conducătorului științific.

Susținerea tezelor de masterat are loc în fața Comisiei de Licență în conformitate cu termenii și condițiile stabilite de Rectorul ULIM. Admiterea spre susținere are loc în baza ordinului pe ULIM în conformitate cu decizia catedrei. Tema tezei de masterat și aprecierea susținerii tezei sunt introduse în Fișa de Examinare.

1. CERINȚE GENERALE FAȚĂ DE TEZA DE MASTER

1.1. Teza de master are ca obiectiv examinarea unui studiu de caz, de regulă (în domeniile corespunzătoare), sarcina căruia constă în determinarea formelor și metodelor de aplicare a prevederilor normative în practică. Cerințele în cauză sunt adresate tezelor ce au un aspect practic aplicativ și nu au un conținut strict teoretic.

1.2. Teza de master va elucida direcțiile prioritare, principiile și specificul reglementării juridice a domeniului propus pentru studiu, inclusiv problemele existente și căile de soluționare. Este necesară analiza retrospectivă a reglementării juridice a domeniului propus, fiind luate în considerație cauzele sociale, economice sau de alt gen ce au dus la apariția sau modificarea ei.

1.3. Autorul tezei de master va demonstra că este familiarizat cu literatura științifică la temă, că reflectă viziunile științifice, conceptele și teoriile, că le poate aprecia în mod critic, analiza și aplica în raport cu problema cercetată.

1.4. Teza de master va conține analiza normelor de drept existente, inclusiv a normelor legislative naționale, va elucida lacunele și căile de soluționare, precum și aspectul comparativ a normelor analogice a altor state. În special se va atrage atenția asupra necesității efectuării studiului prin prisma procesului de integrare europeană, care impune ca un imperativ în fața masterandului analiza regulamentelor și a directivelor Uniunii Europene ce reglementează problema propusă drept studiu pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene.

1.5. Teza de master se va baza pe practica reglementării juridice acumulate și publicații din diverse surse. Analiza practicii respective se va efectua atât din punct de vedere al corespunderii ei legislației naționale, cât și de pe poziția analizei conceptelor științifice, inclusiv a celor menționate în lucrare. În plus, se va analiza corespunderea aces-

tei practici standardelor Uniunii Europene, prevederilor legislative ale statelor membre ale Uniunii Europene și dreptului european.

1.6. Teza de master va fi redactată și perfectată în conformitate cu cerințele expuse în prezentul regulament. La elaborarea lucrării masterandul va face trimitere doar la autorii și sursele din care au fost preluate materialele. Trimiterile la sursele care nu au fost studiate de sine stătător se admit cu condiția menționării surselor din care acest material a fost selectat.

1.7. Conținutul tezei de master, inclusiv rezultatele cercetării, urmează a fi expus în mod logic și bine argumentat, cu respectarea terminologiei juridice, fără greșeli gramaticale și stilistice. Lucrarea va evita utilizarea termenilor generali, a declarațiilor neargumentate și a compilărilor.

1.8. Lucrarea este prezentată imprimată și copertată, în limba convenită anterior de comun acord cu conducătorul științific (română, rusă, engleză sau franceză).

1.9. Teza de master ce nu corespunde criteriilor indicați mai sus nu este admisă spre susținere.

2. ETAPELE PRINCIPALE DE ELABORARE ȘI SUSȚINERE A TEZEI DE MASTER

2.1. Procesul de elaborare și susținere a tezei de master prevede câteva etape consecutive.

2.2. **Inițial**, masterandul își alege tema tezei de master, luând în considerație actualitatea ei, interesul pe care îl prezintă din punct de vedere științific, precum și în viitoarea activitate profesională. Tema aleasă va fi înregistrată în modul stabilit de catedră, conform pct. 3.4. al prezentului regulament.

2.3. La **a doua etapă**, masterandul împreună cu conducătorul științific concretizează direcția de cercetare, inclusiv studierea prealabilă a literaturii și elaborează planul.

2.4. **Etapa a treia** include analiza literaturii științifice, a materialelor normative naționale și internaționale, inclusiv prin prisma practicii aplicării acestora.

2.5. **Etapa a patra** prevede lucrul nemijlocit asupra conținutului tezei de master. La această etapă masterandul generalizează materialul acumulat în urma studiului efectuat, îl analizează, îl sistematizează și formulează concluzii logice și argumentate.

2.6. La cea de **a cincia etapă** masterandul redactează lucrarea în conformitate cu cerințele pct. 6. din Regulament.

2.7. Pregătirea către susținerea tezei de master constituie cea de **a șasea etapă**.

2.8. Cea de **a șaptea etapă** constă în susținerea prealabilă a tezei de master la catedra de profil.

2.9. **Etapa finală** — susținerea tezei de master în fața Comisiei de Licență.

3. ALEGEREA TEMEI TEZEI DE MASTER

3.1. Masterandului i se oferă dreptul de a alege din tematica tezelor de master elaborată și confirmată de catedră, luând în considerație actualitatea și direcțiile științifice principale asupra cărora lucrează colaboratorii catedrei.

3.2. La cererea motivată a masterandului, poate fi admisă și confirmată o temă proprie, neinclusă în tematica elaborată de catedră și urmează a fi anexată la ordinul anterior. În acest caz tema propusă va fi supusă procesului de confirmare *in integrum*, ulterior fiind repartizată de catedră masterandului.

3.3. Pentru alegerea corectă a temei tezei de master, masterandul urmează să țină cont de propriile interese, tematica cercetărilor efectuate, locul petrecerii practicii de producție, posibilitățile de selectare a literaturii și a materialului practic. De asemenea, se va ține cont de nivelul de cunoaștere de către masterand a limbilor de circulație internațională și de accesibilitatea literaturii de specialitate în aceste limbi. Utilizarea surselor scrise în limbile de circulație internațională este motivată prin necesitatea efectuării studiului respectiv prin prisma aspectului comparativ al legislației naționale și al dreptului european.

3.4. După alegerea temei, masterandul va depune o **cerere** pe numele șefului de catedră privind repartizarea temei în cauză (vezi Anexa A). Înregistrarea temele se va efectua în cadrul ședinței catedrei în conformitate cu ordinea depunerii cererilor.

3.5. Modificarea sau schimbarea temei poate fi efectuată doar de catedră, cu confirmarea din partea Serviciului Control Proces Educațional, în baza demersului conducătorului științific și a masterandului cu indicarea cauzelor obiective.

4. STRUCTURA TEZEI DE MASTER

4.1. Cerințe generale față de structura tezei de master

Teza de master include:

- foaie de titlu;
- cuprins;
- introducere;
- dispoziții de fond (două sau trei capitole, fiecare constituit din două–trei paragrafe);
- încheiere;
- bibliografie;
- anexe (mostre de contracte (tratate), scheme, proiecte de acte juridice etc.) — *facultativ*.

4.2. Foaia de titlu

Foaia de titlu este completată în forma următoare:

- denumirea ministerului de resort, a instituției de învățământ, a facultății, a catedrei;
- tema tezei de master;
- numele, prenumele studentului, anul de studii;
- gradul științific, titlul didactic, funcția, numele și prenumele conducătorului științific;
- referințe privind admiterea tezei de master spre susținere;
- orașul, anul.

4.3. Cuprinsul

Cuprinsul include titlurile capitolelor și a paragrafelor tezei, inclusiv introducerea și încheierea, lista bibliografică și, după caz, anexele cu enumerarea paginilor.

4.4. Introducere

4.4.1. Introducerea va conține referințe privind:

- actualitatea temei (problemei abordate);
- scopul și obiectivele tezei;

- metodologia cercetării;
- importanța teoretică și valoare aplicativă a tezei și/sau a rezultatelor obținute;
- sumarul compartimentelor tezei (structura tezei).

4.4.2. Volumul „Introducerii“ va constitui **4–5 pagini** (5–7% din volumul tezei de master).

4.5. Dispozițiile de fond

4.5.1. Înainte de a începe lucrul asupra textului examinat, se va elabora planul de lucru cu evidențierea capitolelor și a paragrafelor. Față de structura lucrării sunt înaintate cerințe ce reflectă subordonarea logică a temei lucrării, inclusiv a denumirilor capitolelor și a paragrafelor respective. Așa, tema lucrării va fi mai largă în raport cu fiecare din capitolele prezente, iar titlul fiecărui capitol — mai larg în raport cu fiecare din paragrafele sale. La denumirea titlurilor capitolelor și paragrafelor este inadmisibilă repetarea titlului tezei de master în titlurile capitolelor, iar titlul paragrafului nu poate repeta titlul capitolului.

4.5.2. Fiecare din elementele structurale reprezintă pași concreți în procesul de descriere a temei. Volumul fiecărui element structural a dispozițiilor de fond va fi în proporție corectă cu celelalte elemente.

4.5.3. Partea principală a tezei de master ce conține dispozițiile de fond constă din **capitole**. Numărul lor este determinat în funcție de tema și problemele abordate, de regulă 2–3. Fiecare capitol se va începe din pagină nouă, fiind indicate numărul și titlul.

4.5.4. Capitolele constau din **paragrafe**. În timp ce capitolul reflectă o problemă aparte a temei și are ca obiectiv soluționarea unei sarcini concrete, paragraful este parte componentă a acestei probleme. Paragrafele sunt enumerate separat în fiecare capitol și se plasează unul după altul, fiind indicat numărul paragrafului și titlul acestuia. La finele fiecărui paragraf sunt formulate concluziile la care s-a ajuns în urma generalizării rezultatelor teoretice și practice.

4.5.5. Conținutul **capitolului întâi** de regulă are un caracter teoretico-metodologic. Aici este determinat conținutul termenilor utilizați, este făcută analiza istorică a problemei, sunt evidențiate criteriile sociale și politice care au favorizat evoluția problemei în cauză. Finalizarea

capitolului va avea loc printr-un rezumat ce va reflecta cercetările efectuate în domeniul respectiv.

4.5.6. **Capitolul doi**, de regulă, argumentează direcția de cercetare, efectuează analiza problemei, dă clasificarea faptelor, a obiectelor. Conținutul capitolului dat poate fi diferit în dependență de caracterul tezei de master. În cazul în care teza are un *caracter teoretico-analitic*, capitolul doi servește drept prelungire a analizei teoretice a problemei în cauză sau va constitui o trecere la o examinare mai profundă a temei. Deoarece teza de master are un *caracter aplicativ*, capitolul dat se va baza pe o analiză a conținutului normelor juridice, a mecanismelor de realizare a lor, corespunderea normelor dreptului național cu standardele și normele internaționale în general și cele europene în special.

4.5.7. **Capitolele trei și patru** au ca scop reflectarea problematicii temei, contrapunerea rezultatelor obținute cu obiectivele propuse în introducere, indicarea principalelor căi de soluționare a problemelor și a lacunelor în reglementarea juridică la nivel național sau internațional. În unele cazuri, acest capitol este benefic de a-l consacra analizei comparative a conținutului normelor dreptului internațional sau european și a normelor dreptului național al Republicii Moldova și al altor state, problemelor cu care se confruntă procesul de implementare a normelor de drept internațional și de drept european în ordinea juridică internă a statelor. În același timp, se vor indica principalele căi de armonizare a legislației Republicii Moldova cu prevederile dreptului internațional în general și a dreptului european în special. După caz, ar fi binevenită argumentarea necesității ratificării unor acorduri internaționale ce reflectă tema abordată în lucrare. Aceste capitole vor determina perspectivele de bază, tendințele reglementării juridice, fiind luate în considerație tendințele actuale, atât pe plan internațional, cât și național, inclusiv în Republica Moldova și în alte state sub aspect comparativ.

4.5.8. În cadrul expunerii materialului se va tinde spre analiza direcțiilor existente în literatura științifică, compararea lor, inclusiv a diferitor autori pe una și aceeași problemă, argumentarea motivată a propriei poziții. La fel, se vor utiliza în mod argumentat exemple din practica aplicării legislației de către organele competente ale diferitor

state, inclusiv ale Republicii Moldova, precum și, după caz, de către organismele internaționale.

4.5.9. Examinând o speță, se vor expune doar acele momente care au tangență cu tematica studiată, fiind supuse studiului doar acele fapte juridice care prezintă interes pentru tema dată. Speța examinată va confirma sau va respinge o opinie, va servi drept probă la expunerea unei sau altei ipoteze; acesta va trebui în mod obligatoriu studiată, fiind formulată problematica juridică, norma de drept, pe care s-a bazat la soluționarea cazului, corectitudinea/incorectitudinea deciziei, comentariul autorului referitor la sursa utilizată, precum și expunerea propriilor concluzii.

4.5.10. Pentru argumentarea unor sau altor teze proprii sau la expunerea opiniilor a doi autori se va aplica citarea. Citatele vor fi prezentate în ghilimele, fiind indicate la trimiteri datele sursei utilizate. În unele cazuri se admite expunerea gândului autorului în formă liberă, în cazul dat, la fel se va indica sursa, conform pct. 6.10 al Regulamentului.

4.5.11. La finalul capitolului/paragrafului se va generaliza materia-lul expus, se vor formula concluziile, se vor indica problemele nesoluționate, problemele discutabile asupra soluționării cărora se va insista în următoarele paragrafe ale lucrării. La finele paragrafului se vor indica sarcinile, se va argumenta necesitatea examinării unei sau altei probleme în următorul paragraf. Necesitatea acestui obiectiv este dictată de criteriul logic, integru și consecutiv al cercetării problematicii lucrării.

4.6. Încheiere

4.6.1. În „Încheiere” se vor generaliza rezultatele studiului efectuat, se vor expune rezultatele obținute. La început se va da o apreciere scurtă problemei examinate, iar mai apoi vor fi formulate concluziile la toate problemele abordate care se vor baza pe materialele și concluziile capitolelor lucrării.

4.6.2. În continuare se vor menționa propunerile referitor la perfec-tarea practicii de aplicare a normelor de drept, îmbunătățirea lucrului organelor jurisdicționale și a altor organizații, elaborării și adoptării a unor acte normative noi sau modificarea cadrului legislativ existent, se va prognoza evoluția reglementarea juridică în domeniul nominalizat.

4.6.3. Concluziile principale în cadrul „Încheierii” se vor expune, după caz, în forma unor teze enumerate, formularea cărora va fi clară, expresă, laconică și perfectă din punct de vedere juridic.

4.7. Bibliografie

4.7.1. Bibliografia (literatura utilizată) reprezintă un element obligatoriu al tezei de master. Bibliografia constă din patru compartimente, în **această ordine**:

- izvoare normative;
- monografii, articole de specialitate;
- culegeri de documente, practica judiciară;
- site internet.

4.7.2. **Izvoarele normative** sunt menționate în primul compartiment al listei bibliografice în conformitate cu forța juridică și în ordine cronologică, în prim plan fiind fixate actele legislative naționale, după care urmează actele internaționale:

- Constituția Republicii Moldova;
- Actele normative elaborate de Parlamentul Republicii Moldova;
- Actele normative emise de Președintele Republicii Moldova;
- Actele normative adoptate de Guvernul Republicii Moldova;
- Actele normative ale ministerelor și departamentelor;
- Actele normative internaționale: tratate, convenții, declarații, rezoluții ale organizațiilor internaționale etc.

4.7.3. **Monografiile, articolele de specialitate** sunt fixate în ordine alfabetică: după primele litere ale *numelui autorului*, sau, în lipsa acestuia, — după primele litere ale *titlului lucrării* (de ex., Andreescu M. Principiul proporționalității în dreptul constituțional. București: C.H. Beck, 2007. 274 p. *sau* Drept Internațional Public. Redactor-coordonator de ediție Burian A. Ediția a III-a (revăzută și adăugată). Chișinău: Elena-V.I., 2009. 650 p.). În caz că sunt folosite câteva lucrări ale unui autor, atunci ele sunt indicate în ordine cronologică.

4.7.4. Compartimentul **Culegeri de documente, practica judiciară** conține mențiuni în ordine alfabetică la arhivele instanțelor judiciare, a instituțiilor, a întreprinderilor, a altor organizații de unde este preluat materialul. În cazul indicării practicii judiciare internaționale

se indică sursa citată.

4.7.5. **Site Internet** – se indică în ordine alfabetică titlul paginii de internet, sintagma „[online]“, adresa internet și data citării, conform formulei „(citată la xx.xx.xxxx)“.

4.7.6. Sursele nu se divizează conform originii (română, engleză, franceză), cu excepția surselor în limba rusă, care sunt prezentate la sfârșitul listei bibliografice în ordine alfabetică (întâi surse în grafie latină și apoi în grafia chirilică).

4.7.7. Lista bibliografică a tezei de master va conține, de regulă între **50–60 surse**. Numărul redus de surse utilizate într-o lucrare ce reprezintă un studiu concis va fi argumentat de masterand și confirmat de conducătorul științific în „Introducere“.

4.8. Anexele (*facultativ*)

Anexele reprezintă partea facultativă a tezei de master în care se prezintă o informație suplimentară la partea principală a tezei. În calitate de „Anexe“ la lucrare pot fi atribuite diverse materiale ce permit stabilirea valorii practice a lucrării.

5. TEXTUL TEZEI DE MASTER

5.1. Cerințe generale și recomandări înaintate textului tezei de master:

5.1.1. Expunerea și structura lucrării va fi supusă unui obiectiv clar — realizarea scopurilor și sarcinilor formulate în „Introducere“. Textul nu va conține nimic din ceea ce depășește tema și obiectivele lucrării.

5.1.2. Materialul se va expune logic, consecutiv și argumentat. Prevederile teoretice expuse vor fi argumentate și demonstrate.

5.1.3. Se va atrage atenție stilului expunerii materialului și surselor utilizate. În cazul citării opiniilor altor autori se va face trimitere la sursă. Utilizarea citatelor directe în lucrare va fi limitată și argumentată. Excesul de citate directe în lucrare creează impresia compilării textului tezei. Este binevenită urmarea citatelor directe și indirecte. În unele cazuri se va limita la o mențiune generalizată în text referitor la careva concept sau opinie, cu aplicarea trimiterii respective.

5.1.4. Este necesar de a respecta cultura expunerii, stilistica, lexicul științific. Nu se va abuza de fraze simple, nivelul de expunere a textului științific implică formă lingvistică adecvată. Materialul în lucrare va fi expus la persoana I plural (de exemplu, „considerăm...“, „în opinia noastră...“, „suntem de acord cu punctul de vedere...“).

5.1.5. Volumul tezei de master va constitui **70–80 pagini**, inclusiv foaia de titlu și cuprinsul. Bibliografia și anexele nu se iau în calcul la determinarea volumului tezei.

5.1.6. În textul tezei nu se admit însemnări, corecturi, adaugări etc.

6. PERFECTAREA TEZEI DE MASTER

6.1. Teza de master este executată în variantă electronică, imprimată pe pagini format A4 (210 × 297 mm), cu 1,5 spații între rânduri, cu font *Times New Roman*, mărimea 12pt, pe o singură parte a foii (toată lucrarea, inclusiv denumirile capitolelor și paragrafelor).

6.2. **Câmpurile** (marginile) paginii: sus și jos — 2,5 cm; stânga — 3 cm; dreapta — 1,5 cm.

6.3. Fiecare aliniat începe din rând nou.

6.4. Foaia de titlu se oformează conform anexei B al prezentului regulament.

6.5. Numerotarea paginilor tezei de master începe cu foaia cu titlu. Pe foaia de titlu numărul paginii nu se indică. Enumerarea începe cu cifra „2“ de pe pagina „Cuprins“ și continuă până la finele lucrării, inclusiv pe toate paginile ce conțin titlurile capitolelor și anexele, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor. Numărul se pune în centrul paginii, jos.

6.6. **Reguli generale privind perfectarea titlurilor compartimentelor:**

6.6.1. Fiecare **capitol**, introducerea, încheierea, bibliografia și anexele începe din pagină nouă. Denumirile acestor compartimente sunt situate în centrul rândului, tipărite cu litere mari și urmate de un rând gol.

De exemplu:

2. REGLEMENTAREA DREPTULUI INTERNAȚIONAL UMANITAR ÎN VIZIUNEA POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE COMUNĂ

6.6.2. Titlurile **paragrafelor** sunt tipărite cu litere mici **bold** (cu excepția primei litere) aliniată la stânga, din aliniat și urmate de un rând gol.

De exemplu:

2.1. Dreptul internațional umanitar ca parte a politicii declaratorii și obiect al dreptului declaratoriu al Uniunii Europene

6.6.3. Titlul paragrafului din cadrul unui capitol începe pe aceeași pagină pe care s-a terminat ultima frază a paragrafului precedent, este separat de acesta printr-un interval și este tipărit cu litere mici **bold**, simetric textului. După denumirea paragrafului, urmează cel puțin 2 rânduri de text, altfel denumirea paragrafului se trece în pagina următoare.

6.6.4. În denumiri **nu** se utilizează cuvintele „Capitol“, „Paragraf“ sau semnul „§“.

6.6.5. Capitolele, paragrafele și concluziile se numerotează prin **cifre arabice**.

6.6.6. **Punct** la finele titlurilor capitolelor sau paragrafelor **nu se pune**.

6.7. Tabelele, schemele, diagramele, hărțile se amplasează nemijlocit după aliniatul în care se face prima mențiune la acestea (pe aceeași pagină sau, în caz de necesitate, pe următoarea). Ilustrațiile și tabelele sunt numerotate consecutiv, de exemplu: „Diagrama 1“, „Diagrama 2“ ș.a.m.d.; „Tabelul 1“, „Tabelul 2“ ș.a.m.d.

6.8. Schemele, graficele, tabelele și alte materiale voluminoase, ce nu fac parte nemijlocit din textul lucrării, sunt incluse în compartimentul „Anexe“, amplasat după compartimentul „Bibliografie“.

6.9. Anexele sunt numerotate cu litere latine în partea dreaptă sus a paginii. (De ex., ANEXA A, ANEXA B etc.).

6.10. Reguli generale privind perfectarea trimiterilor:

6.10.1. La utilizare citatelor, materialelor practice, actelor normative în mod obligatoriu se va indica sursa din care au fost preluate.

6.10.2. Trimiterile sunt făcute în paranteze pătrate, indicându-se numărul sursei în lista bibliografică și numărul paginii din lucrare (de ex., [5, p. 163]). Semnele de punctuație se pun după paranteza pătrată de închidere. Înainte de numărul paginii trebuie să fie un spațiu.

6.10.3. Pentru separarea mai multor trimiteri din interiorul aceleiași paranteze pătrate, se folosește „;“ (de ex., [5, p. 163; 20, p. 11; 21, p. 24]).

6.10.4. În cazul în care pentru argumentarea opiniei sale masterandul face trimitere la opiniile unui autor, se utilizează termenul „Vezi:“, după care la un interval este tipărit numele; în cazul în care citatul este adus în întregime și fixat în ghilimele, termenul „Vezi:“ nu se folosește, iar după simbolul trimiterii, la un interval, imediat este indicat numele autorului.

6.11. Reguli speciale de perfectare a bibliografiei:

6.11.1. La folosirea de **izvoare normative** este adusă denumirea completă, data adoptării, sursa în care a fost publicat actul normativ și sursa internet de unde a fost citat sau conform regulilor speciale de perfectare a trimiterilor (vezi pct. 6.10. al Regulamentului) în cazul folosirii unei surse tipărite.

6.11.2. Se va face trimitere doar la surse oficiale.

6.11.3. În cazul referirii la izvoare internaționale, după denumirea actului se va menționa data intrării în vigoare pentru R. Moldova.

6.11.4. Ordinea izvoarelor normative se stabilește conform pct. 4.7.2. al Regulamentului.

Exemple:

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 1 din 12.08.1994. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=311496>

2. Legea Republicii Moldova nr. 489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 1-4 din 06.01.2000. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=311675>

3. Carta ONU din 26.06.1945, în vigoare pentru Republica Moldova din 02.03.1992. În: ediția oficială „Tratate internaționale“, 2001, volumul 26, p. 18-46.

6.11.5. La folosirea **monografiilor**, manualelor se include: numele și inițialele autorului, titlul lucrării, volumul, orașul publicării, editura, anul publicării, numărul total de pagini.

De exemplu:

1. Big D. Restrângerea exercițiului libertăților politice. București: Hamangiu, 2008. 320 p.

6.11.6. Dacă lucrarea are *doi autori*, aceștia se separă prin virgula (de ex., Barbăneagră A., Gamurari V. Crimele de război. Chișinău: Reclama, 2008. 500 p.). Dacă lucrarea are *trei și mai mulți autori* se indică doar numele primilor trei și formula „ș.a.” (Herbert A.S., Thompson V.A., Donald W.S. ș.a. Administrația publică. Chișinău: Cartier, 2003. 392 p.)

6.11.7. Volumul lucrării poate fi notat prescurtat (de ex., Vol. 1) sau deplin (de ex., Volumul 1). Numărul volumului se indică conform originalului, cu cifre arabice sau romane.

De exemplu:

1. Creangă I. Curs de drept administrativ: pentru studenții facultăților de drept. Vol. 2. Chișinău: Epigraf, 2004. 334 p.

6.11.8. Denumirea editurii se indică fără sintagma „Editura” sau „Ed.”, cu excepția cazului când sintagma „Editura” este prezentă în denumirea acesteia (de ex., Editura Academiei Române, Editura Didactică și Pedagogică, Editura MAI). Dacă lucrarea a fost tipărită fără participarea editurii, în locul acesteia se folosește sintagma „f.ed.”

De exemplu:

1. Lupan E. Dreptul mediului. Cluj-Napoca: Argonaut, 1998. 300 p.

2. Filipescu I. Drept internațional privat. București: Editura Academiei Române, 1991. 463 p.

3. Costachi G., Guceac I. Fenomenul constituționalismului în evoluția Republicii Moldova spre statul de drept. Chișinău: f.ed., 2003. 344 p.

6.11.9. Ordinea surselor monografice se stabilește conform pct. 4.7.3. al Regulamentului.

6.11.10. La folosirea **articolelor de specialitate** dintr-o ediție periodică sau dintr-o **culegere de documente**, după denumirea articolului se indică sintagma „În:” și se scrie titlul ediției periodice sau al culegerii, volumul, orașul publicării, apoi este indicat numărul publicației, anul ediției, pagina/paginele la care se face trimitere.

De exemplu:

1. Jorge L. Ombudsmanul. În: Revista Drepturile Omului, nr. 1, 1992, p. 41-42.

2. Dufour N. Securitate sociale: le mythe de l'assurance. În: Droit Social, Paris, nr. 18, 1994, p. 56-57.

6.11.11. La folosirea **practicii judiciare** se va indica sursa menționându-se aspectele tehnice, conform regulilor generale și speciale de citare a surselor bibliografice (vezi pct. 4.7.4., 6.10., 6.11. al Regulamentului).

Exemple:

1. Monitorul ocupării forței de muncă în Europa. București: Expert, 1996. 58 p.

2. Curtea Internațională de Justiție. Avizul consultativ din 09.07.2004 privind efectele juridice ale edificării unui zid în teritoriile palestiniene ocupate. <http://www.icj-cij.org/cijwww/cdocket/cmwp/cmwpframe.htm>

3. Judgment. The Prosecutor v. Dusko Tadic. Case № IT-94-1-A, ICTY Appeals Chamber, 15 Juli 1999. <http://www.un.org/icty/tadic/appeal/judgement/index.htm>

6.11.12. La folosirea de **site-uri internet** se indică titlul paginii de internet, sintagma „[online]“, adresa internet și data citării, conform formulei „(citată la xx.xx.xxxx)“.

De exemplu:

1. Comisia de la Veneția, cu soluții parțiale [online]. <http://eleonora-lisnic.blogspot.com/2010/02/comisia-de-la-venetia-cu-solutii.html> (citată la 24.04.2010).

6.12. Perfectarea definitivă a tezei de master are loc conform indicațiilor conducătorului științific după eliminarea tuturor neajunsurilor menționate.

6.13. Teza de master este tipărită într-un singur exemplar și este prezentată la catedra de profil în termenii fixați însoțită de varianta electronică (CD).

7. PREGĂTIREA SPRE SUSȚINEREA TEZEI DE MASTER

7.1. Cu cel puțin **7 zile** până la susținerea tezei de master este necesară pregătirea următoarelor materiale:

- Textul tezei de master;
- Textul prezentării în forma unui raport de 5-7 pagini;
- Materiale adăugătoare necesare pentru ilustrarea raportului.

7.2. La momentul susținerii tezei este analizat avizul conducătorului științific. Pentru realizarea acestuia, cu cel puțin **1 (una) lună** până la termenul susținerii, conducătorului științific i se va prezenta textul definitiv al tezei de master pentru control și apreciere.

7.3. Obiectivul principal al studentului, în procesul de pregătire spre susținere, va consta în lucrul asupra prezentării rezultatelor cercetărilor în forma unui **raport**, ce are drept scop stabilirea esenței temei, a valorii teoretice și practice a lucrului efectuat.

7.4. Sub aspect structural, raportul poate fi compus din **trei părți**, constituite din blocuri relativ independente.

7.4.1. Prima parte a raportului repetă în linii generale conținutul din „Introducere“. De regulă, se reflectă actualitatea temei alese, se caracterizează problematica, nivelul de cercetare, obiectul și subiectul lucrării, se formulează obiectivele și sarcinile studiului. După caz, pot fi menționate și metodele cu ajutorul cărora a fost acumulat în fond materialul tezei de master.

7.4.2. În partea a doua, în conformitate cu sarcinile indicate de student, inclusiv logica cercetării, se va caracteriza conținutul și structura generală a lucrării, se vor descrie capitolele lucrării și rezultatele finale.

7.4.3. Raportul finalizează cu partea a treia ce se bazează pe textul cuprins în „Încheiere“. Aici este necesară enumerarea concluziilor generale (fără repetarea generalizărilor făcute la caracterizarea capitolelor) și gruparea într-un singur bloc a recomandărilor esențiale.

7.5. Textul raportului va fi coordonat cu conducătorul științific.

7.6. În timpul susținerii tezei Comisia de Licență este în drept să pună întrebări pentru aprecierea corectă a masterandului, iar răspunsurile trebuie să fie exprese, clare și argumentate. În cazul în care este posibil, se va face trimitere la textul tezei de master. Aceasta face ca răspunsul să fie mai convingător și în același timp permite confirmarea corectitudinii rezultatelor studiului efectuat, dat fiind că nu doar conținutul textului raportului, dar și caracterul expunerii acestuia, inclusiv răspunsurile sigure la întrebările acordate, determină în mare măsură aprecierea din partea Comisiei de Licență. Iată de ce, în timpul pregătirii către susținere și în cadrul expunerii publice este necesar de ținut cont de următoarele reguli:

- discursul masterandului să fie clar, corect din punct de vedere gramatical, înțeles și convingător;
- este necesar de a exclude graba, „înghițirea“ terminațiilor cuvintelor ș.a. fapte care influențează negativ asupra calității discursului, caracterul expresiv al căruia depinde de voce și intonație;
- este inadmisibilă încălcarea normelor exprimării literare, în special utilizarea accentelor incorecte în cuvinte.

7.7 Din categoria recomandărilor generale, ce ar putea încuraja masterandului în timpul expunerii raportului, menționăm:

- utilizarea cuvintelor simple și a frazelor afirmative simple;
- neadmiterea unui număr mare de fraze greu de pronunțat și de perceput;
- sublinierea în textul raportului a cuvintelor care sunt evidențiate în procesul expunerii;
- la dactilografierea textului se vor prevedea spații libere, ce vor permite ulterior completarea raportului cu mențiuni proprii.

7.8. Masterandul urmează să țină cont de mai multe detalii, precum alegerea hainei și ținuta în timpul susținerii raportului, inclusiv gesturile, mimicile, precum și alte forme externe de manifestare. Eleganța și acuratețea masterandului contribuie la crearea unei bune imagini din partea membrilor Comisiei de Licență, precum și a întregului auditoriu.

8. **SUSȚINEREA TEZEI DE MASTER**

8.1. Susținerea tezei de master include **două etape**. Prima etapă — susținerea prealabilă la catedra de profil, cea de-a doua — susținerea în fața Comisiei de Licență.

8.2. **Susținerea prealabilă** este numită orientativ cu o lună până la susținerea în fața Comisiei de Licență de către șeful de catedră și are ca obiectiv aprecierea nivelului de finalizare, a calității tezei de master, a nivelului de pregătire spre susținere a masterandului, cunoștințele lui în domeniul problematicii lucrării. De regulă, la susținerea prealabilă se prezintă lucrarea *in integrum* cu avizul conducătorului științific.

8.2.1. Susținerea prealabilă are loc după formula susținerii în fața Comisiei de Licență: expunerea verbală a masterandului, expunerea conducătorului științific, răspunsurile masterandului la întrebările abordate etc.

8.2.2. Spre deosebire de susținerea în fața Comisiei de Licență, masterandului în cadrul susținerii prealabile i se poate recomanda perfectarea sau modificarea unei părți a lucrării, corectarea unor greșeli evidente, studierea literaturii suplimentarea, perfecționarea raportului verbal.

8.3. După susținerea prealabilă catedra elaborează raportul privind admiterea sau respingerea masterandului spre susținere în fața Comisiei de Licență.

8.4. Teza de master este admisă spre susținere în fața Comisiei de Licență cu condiția prezenței hotărârii catedrei referitor la admiterea masterandului spre susținere, acordului din partea „Serviciului Control Proces Educațional“ și a avizului pozitiv din partea conducătorului științific.

8.5. **Susținerea în fața Comisiei de Licență** a tezei are loc în cadrul *ședinței deschise* a Comisiei de Licență, în forma expunerii verbale a masterandului, a răspunsului acestuia la întrebările acordate și aprecierea tezei de master.

8.5.1. Expunerea verbală, va dura **7–10 minute** și va conține referințe la actualitatea și importanța temei, va descrie conținutul succint și structura lucrării, va caracteriza argumentat concluziile la tema cercetată.

8.5.2. Urmează întrebările puse masterandului, la care acesta răspunde la indicația Președintelui Comisiei de Licență. Răspunsurile trebuie să fie exprese, clare și succinte.

8.5.3. După discutarea tezei de master, masterandului i se oferă ultimul cuvânt pentru a confirma sau a concretiza poziția sa în problemele discutate. Masterandul poate aduce mulțumiri conducătorului științific, catedrei, precum și membrilor Comisiei de Licență.

8.5.4. În cadrul *ședinței închise* Comisia de Licență discută rezultatele susținerii tezei de master. Lucrarea este apreciată, fiind luate în considerație nivelul prezentării, nivelul și calitatea lucrării, capacitatea masterandului de a se orienta în materie, de a răspunde la întrebări, de a întreține dialogul științific.

8.5.5. Aprecierea are loc cu votul membrilor Comisiei de Licență. Decizia se adoptă prin simpla majoritate a membrilor Comisiei de Licență. În cazul parității de voturi, votul Președintelui Comisiei este decisiv.

8.6. Susținerea repetată a tezei de master cu scopul modificării notei nu se admite.

8.7. În cazul nesusținerii tezei de master, masterandul are dreptul la susținere repetată în următorul an academic, Comisia de Licență fiind în drept să stabilească dacă masterandul are dreptul să susțină teza pe aceeași temă sau urmează să elaboreze o altă teză pe tema fixată de catedra de profil.

8.8. Teza de master este predată, prin proces verbal, în Arhiva ULIM, în ziua susținerii în fața Comisiei de Licență.

Anexa A

Forma cererii privind aprobarea temei tezei de master

APROBAT

CERERE

Subsemnatul (a), _____,
masterand(ă) al Facultății Drept, ULIM, anul ____, forma de
învățământ ____, specializarea _____.

Rog să-mi aprobați tema tezei de master _____
_____, în calitate de
coordonator științific fiind numit dl (dna) _____.

Datele de contact _____
(telefon, e-mail etc.)

Coordonator științific _____.

data, luna, anul

semnătura

Anexa B

Exemplu de foaie de titlu

(alături este indicată mărimea fontului)

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA	} 14
FACULTATEA DREPT CATEDRA DREPT PUBLIC	} 12
TEZA DE MASTER	} 12
PRACTICA CURȚII INTERNAȚIONALE DE JUSTIȚIE A ONU ÎN PERIOADA 1990-2007 PRIN PRISMA INFLUENȚĂRII PROCESULUI DE CODIFICARE A DREPTULUI INTERNAȚIONAL	} 16
Autor PLĂMĂDEALĂ Victor	} 12
Coordonator științific GAMURARI Vitalie, <i>dr., conf. univ.</i>	} 12
Admis spre susținere „_” _____ 2012	} 12
Șef catedră ȚURCAN Serghei, <i>dr., conf. univ.</i>	} 12
Chișinău – 2012	} 14

CUPRINS

INTRODUCERE	3
1. COMPETENȚA ȘI JURISDICȚIA CURȚII INTERNAȚIONALE DE JUSTIȚIE A ONU	5
1.1. Curtea Internațională de Justiție a ONU – principalul organ judiciar internațional	5
1.2. Natura juridică a actelor adoptate de Curtea Internațională de Justiție ..	14
1.3. Participarea Curții Internaționale de Justiție la procesul de codificare a dreptului internațional	24
2. PRINCIPALELE PROBLEME ADRESATE CURȚII INTERNA- ȚIONALE DE JUSTIȚIE A ONU ÎN PERIOADA 1990-2007	31
2.1. Rolul practicii judiciare ale Curții Internaționale de Justiție a ONU în codificarea dreptului răspunderii internaționale	31
2.2. Interpretarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale ca una din funcțiile de bază ale Curții Internaționale de Justiție a ONU	39
2.3. Cazurile examinate recent și ce se află pe rolul Curții Internaționale de Justiție, care au trezit interes deosebit în procesul de interpretare a dreptului internațional	48
3. NATURA JURIDICĂ A AVIZELOR CONSULTATIVE ALE CURȚII INTERNAȚIONALE DE JUSTIȚIE A ONU ȘI EFECTELE ACESTORA FAȚĂ DE STATE	58
3.1. Procedura de adoptare a avizelor consultative de către Curtea Internațională de Justiție	58
3.2. Natura juridică a Avizului consultativ din 08.07.1996 „privind legalitatea amenințării sau aplicării armelor nucleare”	63
3.3. Natura juridică a Avizului consultativ din 09.07.2004 „privind consecințele juridice ale edificării unui zid în teritoriile palestinienne ocupate”	68
ÎNCHEIERE	72
BIBLIOGRAFIE	75
RESUME	80

Anexa D

Model al listei bibliografice (1,5 spații între rânduri)

BIBLIOGRAFIE

Izvoare normative

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 1 din 12.08.1994. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=311496>
2. Legea Republicii Moldova nr. 489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 1-4 din 06.01.2000. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=311675>
3. Carta ONU din 26.06.1945, în vigoare pentru Republica Moldova din 02.03.1992. În: ediția oficială „Tratate internaționale“, 2001, volumul 26, p. 18-49.
4. Convenția europeană asupra soluționării pașnice a disputelor. Strasbourg, 29 aprilie 1957. În: United Nations, Treaty Series, vol. 320, nr. 4646. <http://www.icj-cij.org/cijwww/cpublications/cdocumentbase/cbasictext/cbasicstatute.html>
5. Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 30.04.1982. http://www.onuinfo.ro/documente_fundamentale/conventie_asupra_dreptului_marii_1/
6. Convenția de la Haga privitoare la legile și la obiceiurile războiului pe uscat din 18.10.1907. <http://www.defense.ro/cdiu/H%20IV.htm>
7. Convenția de la Haga privind bombardarea prin forțe navale în timp de război din 18.10.1907. <http://www.defense.ro/cdiu/H%20IX.htm>
8. Rezoluția Adunării Generale ONU ES-10/15 din 20.07.2004. <http://ods-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N04/440/20/PDF/N0444020.pdf?OpenElement>
9. Rezoluția Consiliului de Securitate ONU 242 (1967). <http://www.un.org/rusian/document/scresol/1967/res242.pdf>
10. Statutul Curții Internaționale de Justiție a ONU din 26.06.1945. <http://www.icj-cij.org/cijwww/cpublications/cdocumentbase/cbasictext/cbasicstatute.html>

Monografii, articole de specialitate

11. Andries A. Pour une pris en considération de la compétence des juridictions pénales nationales a l'égard des emplois d'armes nucléaires. În: R.D.P.C., Paris, 1984, p.39-61.
12. Barbăneagră A., Gamurari V. Crimele de război. Chișinău: Reclama SA, 2008. 500 p.
13. Beșteliu R.M. Drept internațional. Introducere în dreptul internațional public. București: ALL Educațional, 1997. 192 p.
14. Brucan S. The Dialectic of World politics. New York: The Free Press, 1978. 186 p.
15. Cassese A. International Criminal Law. Oxford: University Press, 2003. 570 p.
16. Cloșcă I., Suceavă I. Dreptul internațional umanitar. București: Casa de editură și presă „Șansa” SRL, 1992. 528 p.
17. Cloșcă I. Lumea în schimbare în dreptul internațional umanitar la începutul secolului XXI. București: ARDU, 2003. 365 p.
18. Daillier P., Pellet A. Droit international public. 9-eme edition. Paris: LGDJ, 2008. 1583 p.
19. David E. Principes de droit des conflits armes. Bruxelles: Bruylant, 1994. 950 p.
20. Dupuy P. M. Droit international public. 4-em ed. Paris: Dalloz, 1998. 480 p.
21. Filipescu I. Drept internațional privat. București: Editura Academiei Române, 1991. 463 p.
22. Gamurari V. Codificarea normelor cutumiare și a practicii judiciare internaționale privind răspunderea pentru crime de război în cadrul ONU. În: Revista moldovenească de drept internațional și relații internaționale, nr.1, 2008, p.23-32.
23. Gamurari V., Osmochescu N. Hotărârile instanțelor judiciare și rolul lor în codificarea progresivă a dreptului internațional contemporan. În: Revista Națională de Drept. Ediție specială. Conferința internațională științifico-practică „Precedentul judiciar: aspecte teoretice și practice”. Chișinău, 29.09.2007, p.18-26.
24. Geamănu Gr. Dreptul internațional public. Vol.II. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1983. 620 p.
25. Graditzky Th. La responsabilité pénale individuelle pour violation du droit international humanitaire applicable en situation de conflit armé non international. In : Revue internationale de la Croix-Rouge, 31-03-1998, No 829, p.29-57.
26. Mazilu D. Globalizarea, dreptul și relațiile internaționale. București: VIS PRINT, 2002. 311 p.
27. Mazilu D. Drept Internațional Public. București: Lumina Lex, 2002. 294 p.

28. Preda-Mătășaru A. *Tratat de drept internațional public*. București: Lumina Lex, 2002. 630 p.
29. Rideau J. *Le rôle de l'Union européenne en matière de protection des droits de l'homme*. RCADI 1997, tome 265. The Hague/Boston/London: M. Nijhoff Publishers, 1999. 478 p.
30. Ruth L. *The expulsion of civilians from Areas which came under Israeli Control in 1967: Some Legal Issues*. In: *European Journal of International Law*, nr.2, 1991, p. 100-123.
31. Scăunaș S. *Răspunderea internațională pentru violarea dreptului umanitar*. București: All Beck, 2002. 230 p.
32. Shindler D., Toman J. *The Law of Armed Conflicts: A Collection of Conventions, Resolutions and other Documents*. 3rd ed. Geneva: Martinus Nijhoff-Henry Dunant Institute. 1988. 1120 p.
33. Voican M. *Curți internaționale de justiție*. București: All Beck, 2000. 248 p.
34. Рачков И.В. *Консультативное заключение Международного Суда ООН о правовых последствиях возведения стены на оккупированной палестинской территории*. В: *Международное публичное и частное право*, № 1 (22), 2005, с. 33-39.
35. Роберт М. К. *Новый Международный уголовный суд. Предварительная оценка*. В: *Международный Журнал Красного Креста*, № 23, декабрь 1998, с. 792-819.
36. Хоффман М. *Меры по принуждению к миру и гуманитарное право: формирование норм, регулирующих «интервенционный гуманитарный конфликт»*. В: *Международный Журнал Красного Креста. Сборник статей*, 2000, с.178-195.
37. Эрген К. *Гуманитарное право в Военном кодексе, опубликованном в качестве декрета в 1621 г. королем Швеции Густавом Адольфом*. В: *Международный Журнал Красного Креста*, № 11, июль-август 1996, с. 480-512.

Culegeri de documente, practica judiciară

38. Argent P., Aspremont L. J., Dopagne F. ș.a. *Article 39*. In: *La Charte des Nations Unies. Commentaire article par article*. 3-e édition. Bruxelles: Bruylant, 2005. 524 p.
39. *Carnegie Endowment for International Peace. The Hague Conventions and Declarations of 1899 and 1907*. New York: Oxford University Press, 2006. 290 p.

40. Commentary on the Additional Protocols of 8 June 1977 to the Geneva Conventions of 12 August 1949. <http://www.icj-cij.org/docket/files/131/1670.pdf>
41. Monitorul ocupării forței de muncă în Europa. București: Expert, 1996. 58 p.
42. Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă, Guvernul României, 2002. <http://www.gov.ro/organizare/la100934.html>
43. Prosecutor v. Tadic (Jurisdiction). ICTY. Arrêt relatif à l'appel de la défense concernant l'exception préjudicielle d'incompétence, arrêt du 2 octobre 1995, affaire n IT-94-1-AR72. <http://www.un.org/icty/tadic/appeal/decision-f/51002JN3.htm>
44. Raport. Program de monitorizare și promovare a drepturilor social-economice "Cunoaște-ți drepturile". Chișinău: LADOM, 2000. 130 p.
45. Raport asupra progreselor înregistrate în pregătirea pentru aderarea la Uniunea Europeană în perioada septembrie 2002 - iunie 2003, Guvernul României, iunie 2003. http://www.gov.ro/guvernul__c111p1.html
46. United Nations Decade of International Law. A/52/647 of 15.12.1997. <http://www.un.org/documents/ga/res/33/ares33.htm>
47. World Development Report. From Plan to Market. London: Oxford University Press, 1996. 86 p.

Site Internet

48. Carta ONU [online]. <http://www.nato.int/docu/update/2001/1001/e1002a.htm> (citată la 14.05.2011).
49. Cazul Hamdi v. Rumsfeld [online]. <http://laws.findlaw.com/4th/027338p.html> (citată la 14.05.2011).
50. Cazul Padilla v. Bush [online]. http://news.findlaw.com/hdocs/docs/terrorism/padillabush_120402opn.pdf (citată la 14.05.2011).
51. Comisia de la Veneția, cu soluții parțiale [online]. <http://eleonora-lisnic.blogspot.com/2010/02/comisia-de-la-venetia-cu-solutii.html> (citată la 24.05.2011).
52. Conferința pentru dezarmare prezintă anual Adunării Generale a ONU, raportul de activitate [online]. <http://www.icj-cij.org/cijwww/cdocket/cmwp/cmwpframe.htm> (citată la 25.05.2010).
53. Consiliul de Securitate a ONU [online]. <http://www.un.org/french/docs/sc/2001/res1368f.pdf> (citată la 25.05.2011).
54. Revitalization of the work of the General Assembly [online]. <http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/63/397> (citată la 25.05.2011).